

## IX.

**Om Tygo Brahes Præst paa Hven.***Ved H. F. Rørdam.*

---

I Kirkehist. Saml. 3. R. IV, 338—9, er der meddelt nogle Efterretninger om Hr. Jens Jensen (Vendsyssel), der efter at have gaaet Tyge Brahe til Haande ved hans astronomiske Observationer blev hans Præst ved S. Ibs

Kirke paa Hveen, men mod hvem der siden rejstes Anklage, fordi han alt for meget havde føjet sig efter sin gamle Herres Ønsker ved at udelade Exorcismen ved Daaben og ved ikke at paatale, at Tyge Brahe i flere Aar havde afholdt sig fra Alterens Sakramente. Afsat fra Præstembedet privatiserede Hr. Jens Jensen i nogle Aar, indtil det 1605 lykkedes ham at blive Rektor ved Helsingørs Skole. Fra den Tid, han var uden Embede, findes i Universitetsbibliotheket et lille litterært Arbejde, der maa være af ham, og som der kan være Anledning til at fremdrage, da det ikke nævnes i vore Litteraturlexica. Titelen lyder:

Calendarium eller Almanack paa det Aar effter vor HERris Jesu Christi Naaderige Fødsel M. DC. V. Korteligen beregnet oc screffuet ad latitudinem Loci 56. p. eller den Poli høihed, som mesten er brugelig offuer alt Danmarckis Rige, ved J. J. W. Prentet i Kiøbenhaffn hos Henrich Waldkirch. (16<sup>o</sup>).

Bag i Almanakken findes »Om Aareladende oc at sætte Kopper« og »Om Bad«. Derpaa følger:

Praxis Astrologica eller En kort enfoldig Vnderujnsning oc Betegnelse paa nogle synderlige medfald oc leilighed paa det Aar . . . M. DC. V . . . ved J. J. W.

Dette Afsnit indledes med følgende Tilegnelse:

Erlig oc Velbyrdig Mand Jørgen Brockenhus till Vollersleff,  
Kong. May. Secreterer, min gunstige Herre, Forderer oc gode Ven, etc.

Velbyrdig gunstig Jørgen Brockenhus, effter som jeg nogle Aar siden haffuer verit nogit verserit oc øffuet vdi den Astrologiske Regnekunst, er ieg formedelst nogle gode mends raad oc tilskyndelse foraarsagit disse ringe Calender sammen at regne oc scriffue, huis gode tycke oc raad ieg haffuer her vdi meer effterfølget end min egen fordrivelse. Thi ieg det ellers bekiender, at ieg haffuer icke verit denne Astrologiske Praxi megit beuant. Huorfaare ieg haffde i begyndelsen actet mit Naffn her udi at fortie, alleniste anseendis gode Venners raad oc vilie i nogen maade at fyllist giøre: Men der ieg nu,

som ieg kunde, haffde dette ringe arbeit fuldfærdiget, er mig raad af dennem, huis raad mig i denne sag burde at lyde, at ieg naflnigen skulle vere det bekiendt, oc her hos neffne oc ære en god Herre oc Ven, vnder huis Patrocinio og gunst samme ringe arbeit maatte vancke blant Folck. Da effterdi Eders Velbyrdighed altid met synderlig gunst haffuer verit mig beuaagen, siden det første E. V. kom hiem af Tydskland, oc ieg haffde nogen omgengelse met E. V. paa Huen hos S. oc L. ihukommelse, Velb. Tyge Brahe. Huor vaar nock at mercke oc forstaa, at E. V. icke alleniste haffde synderlig lyst oc naturlig inclinatz til den Astronomiske Kunst: Men ocsaa selff vaar der vdi vel øffuet, baade in Calculo oc Demonstrationibus Euclideanis, som er grunden paa all Mathematisk kunst, huilcket gaff mange it stort vnder, synderlig i den alder, som E. V. den tid haffde. Herforuden, effterdi E. V. nu ocsaa vdi denne min lange tid altid haffuer verit mig fattig Mand gunstig oc from baade met gode raad, ord oc mange Velgierninger, som ieg met all Tacknemmelighed maa bekiende, for huilcket den gode Gud vere E. V. god her oc hisset euindeligen. Huorfaare ieg haffuer fordristet mig E. V. dette ringe oc lidet arbeit at tilskriffue oc fremskicke, Bedendis gantske ydmygeligen, at E. V. ville lade det sig vel befalde, som aff den, der gierne ville giøre noget bedre, der E. V. kunde vere ære oc tacknemelig tienstuillighed, oc lade det vnder sin Gunst oc Patrocinio vdi nogen maade tiene vort fæderneland.

GUD allermectigste spare oc beuare E. V. lenge oc vel, oc giffue eder sampt vor kiere Fæderneland, Danmarckis Rige met alle sine Stender, it lycksaligt, fredeligt oc glædeligt tilstundendis Nyt Aar, oc mange flere at komme oc gaa, met all fremgang oc velfærdt, for sin kiere Søns Jesu Christi vor HERRis skyld, Amen. Screffuit vdi Kiøbenhaffn, S. Hans Baptistæ dag, Anno 1604.

E. V.

Villige T.

Jens Jenssøn W.

Fordum Sogneprest paa Huen.

Ved Slutningen af »Prognosticon«, der ligesom Almanakken udgjør 1 Ark i 16<sup>o</sup>, henviser Forfatteren dem, der

ønskede udførligere Besked om det tilstundende Aars As-  
pecter, til sit »General Prognosticon.« Om et saadant er  
udgivet, maa jeg lade staa hen. I ethvert Tilfælde har jeg  
ikke fundet det.

---